

VOLBY 2004

DO SENÁTU PARLAMENTU ČR A KRAJSKÝCH ZASTUPITELSTEV

Řádné volby do Senátu Parlamentu České republiky, byly vypsaný prezidentem republiky pro třetinu (tzn. 27) volebních obvodů a jejich první kolo připadlo na pátek 5. a sobotu 6. listopadu a druhému kolu byly vyhrazeny pátek 12. a sobota 13. listopadu. V termínu 1. kola byly zároveň uspořádány - v celkovém pořadí druhé - volby do krajských zastupitelstev, jež se s výjimkou Prahy konaly ve všech krajích – Středočeském, Jihočeském, Plzeňském, Karlovarském, Ústeckém, Libereckém, Královéhradeckém, Pardubickém, Vysočina, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském .

Volby do Senátu se uskutečnily v těchto 27 obvodech:

Číslo obvodu	Název obvodu	Číslo obvodu	Název obvodu
1	Karlovy Vary	43	Pardubice
4	Most	46	Ústí nad Orlicí
7	Plzeň - jih	49	Blansko
10	Český Krumlov	52	Jihlava
13	Tábor	55	Brno – venkov
16	Beroun	58	Brno – město
19	Praha 11	61	Olomouc
22	Praha 10	64	Bruntál
25	Praha 6	67	Nový Jičín
28	Mělník	70	Ostrava – město
31	Ústí nad Labem	73	Frýdek-Místek
34	Liberec	76	Kroměříž
37	Jičín	79	Hodonín
40	Kutná Hora		

Vzhledem k tomu, že v 1. kole byl zvolen senátor pouze v jednom obvodu – Plzeň-jih, 2. kolo proběhlo v 26 obvodech.

Krajských voleb se v celostátním průměru zúčastnilo 29,62 % oprávněných voličů. K urnám senátních voleb došlo v 1. kole 28,97 % a ve 2. kole již jen 18,41 % oprávněných voličů, což je naprosto nejméně za celou dobu existence těchto voleb.

Senátním a krajským volbám jakožto jedné z nejvýznamnějších vnitropolitických událostí roku 2004 věnovala Česká televize zvýšenou pozornost ve svém zpravodajství i aktuální publicistice. Vedle pravidelných relací delší stopáže,

jako jsou vedle Událostí, Polední zprávy, Večerníky či Události, komentáře, připravila tradiční Volební studia i mimořádná vydání Zpráv.

O velikosti diváckého zájmu o volební informace vypovídají následující tabulky s diváckou odezvou na zpravodajství a aktuální publicistiku, jež byly vysílány v souvislosti s 1. a 2. kolem voleb do senátu i s krajskými volbami.

Ve všech třech regionálních vydáních VEČERNÍKŮ vysílaných od pondělí 1. do pátku 5. 11. a od pondělka 8. do pátku 12. 11. patřilo významné místo tematice voleb zejména pak do krajských zastupitelstev a povolebním jednáním úspěšných politických subjektů. Příležitosti získávat v tomto směru aktuální informace využívalo - jak je vidět z následující tabulky - v průměru téměř 1,1 miliónu dospělých, což představovalo zhruba 40 z každé stovky diváků v danou dobu u televizorů. Přehlédnout nelze, že Večerníky viditelně víc vyhledávaly ženy než muži:

Odezva na VEČERNÍKY													
vysílané na ČT1 ve 45. a 46. kalendářním týdnu													
1. – 5. listopadu 2004 (před krajskými volbami a 1. kolem voleb do senátu)													
Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	Podíl tis %	Sledov %	Podíl tis %	Sledov %	Podíl tis %			
Večerníky	1.11.	PO	17:59:51	25	12,1	1024	36,66	10,7	437	32,08	13,3	587	41,02
Večerníky	2.11.	ÚT	17:59:53	25	13,4	1141	40,71	11,8	484	39,78	15,0	657	41,42
Večerníky	3.11.	ST	17:59:53	25	13,3	1127	44,52	12,4	508	46,30	14,1	620	43,16
Večerníky	4.11.	ČT	17:59:52	25	12,9	1091	41,59	11,7	479	42,61	13,9	612	40,82
Večerníky	5.11.	PÁ	17:59:52	25	12,7	1076	42,53	11,2	458	43,12	14,0	617	42,09
Průměr					12,9	1092	41,10	11,6	473	40,36	14,1	619	41,69
8. – 12. listopadu 2004 (před 2. kolem voleb do senátu)													
Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	Podíl tis %	Sledov %	Podíl tis %	Sledov %	Podíl tis %			
Večerníky	8.11.	PO	17:59:52	25	12,2	1035	37,11	10,3	419	30,85	14,0	615	43,07
Večerníky	9.11.	ÚT	17:59:52	25	14,0	1191	42,81	13,5	552	44,74	14,5	639	41,28
Večerníky	10.11.	ST	17:59:48	25	13,7	1163	43,23	12,9	528	45,25	14,4	635	41,69
Večerníky	11.11.	ČT	17:59:52	25	12,9	1098	39,67	11,1	453	36,44	14,7	645	42,30
Večerníky	12.11.	PÁ	17:59:53	25	11,3	957	37,77	10,3	420	39,06	12,2	536	36,46
Průměr					12,8	1089	40,14	11,6	474	39,12	14,0	614	40,97
Zdroj: Mediaresearch - ATO													

Jinou pravidelnou zpravodajskou relací, v níž tematika voleb dostávala větší plochu, se staly POLEDNÍ ZPRÁVY, vysílané během všedních dnů v téměř

půlhodinovém rozsahu. Z diváků přítomných u televizorů je před ostatní programovou nabídkou preferovalo kolem 38 z každé stovky dospělých. Servis poskytovaný Poledními zprávami využívali oproti Večerníkům více muži než ženy:

<p style="text-align: center;">Odezva na POLEDNÍ ZPRÁVY vysílané na ČT1 během všedních dnů 45. a 46. kalendářního týdne</p>													
<p style="text-align: center;">1. – 5. listopadu 2004 (před krajskými volbami a 1. kolem voleb do senátu)</p>													
Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%
Zprávy	1.11.	PO	12:00:00	27	4,0	343	38,90	4,4	179	49,95	3,7	164	31,32
Zprávy	2.11.	ÚT	12:00:00	27	4,5	380	40,13	4,1	167	52,32	4,8	213	33,93
Zprávy	3.11.	ST	12:00:00	27	4,7	398	41,68	5,1	208	59,57	4,3	189	31,33
Zprávy	4.11.	ČT	12:00:00	27	3,0	253	29,88	3,4	138	45,05	2,6	115	21,28
Zprávy	5.11.	PÁ	12:00:00	27	3,9	329	34,86	3,7	150	40,83	4,1	178	31,04
Průměr					4,0	340	37,23	4,1	169	49,52	3,9	172	29,95
<p style="text-align: center;">8. – 12. listopadu 2004 (před 2. kolem voleb do senátu)</p>													
Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%
Zprávy	8.11.	PO	12:00:00	27	4,2	353	39,17	4,3	175	53,10	4,0	178	31,13
Zprávy	9.11.	ÚT	12:00:00	27	5,3	447	41,14	5,7	235	57,69	4,8	212	31,24
Zprávy	10.11.	ST	12:00:00	27	4,5	384	40,09	4,7	193	51,57	4,3	191	32,71
Zprávy	11.11.	ČT	12:00:00	27	4,7	401	41,21	4,9	201	54,25	4,6	200	33,20
Zprávy	12.11.	PÁ	12:00:00	27	3,4	291	31,21	3,2	129	36,11	3,7	162	28,16
Průměr					4,4	375	38,67	4,6	187	50,73	4,3	189	31,31
Zdroj: Mediaresearch - ATO													

Další z pravidelných zpravodajských relací UDÁLOSTI, KOMENTÁŘE během 45. a 46. kalendářního týdne vyhledávalo kolem 300 tisíc dospělých, tj. 3,4 – 3,6 %, což představovalo 15-16procentní podíl na publiku. V obou týdnech ženy vykazovaly lepší průměr podílu na publiku než muži

**Odezva na
UDÁLOSTI, KOMENTÁŘE
vysílané na ČT1
během 45. a 46. kalendářního týdne**

**1. – 5. listopadu 2004
(před krajskými volbami a 1. kolem voleb do senátu)**

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					%	tis	Podíl %	%	tis	Podíl %	%	tis	Podíl %
Události,komentáře	1.11.	PO	22:29:50	36	2,9	249	15,13	2,9	120	15,67	3,0	130	14,66
Události,komentáře	2.11.	ÚT	22:29:50	37	4,1	348	17,87	3,2	129	13,24	5,0	220	22,49
Události,komentáře	3.11.	ST	22:29:50	36	3,9	331	17,55	3,4	138	13,24	4,4	193	22,88
Události,komentáře	4.11.	ČT	22:29:50	37	2,2	190	11,23	2,4	98	13,23	2,1	93	9,68
Události,komentáře	5.11.	PÁ	22:29:50	37	3,8	326	13,55	3,8	154	14,93	3,9	171	12,51
Průměr					3,4	289	15,07	3,1	128	14,03	3,7	161	16,02

**8. – 12. listopadu 2004
(před 2. kolem voleb do senátu)**

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					%	tis	Podíl %	%	tis	Podíl %	%	tis	Podíl %
Události,komentáře	8.11.	PO	22:29:50	43	3,5	293	18,15	3,4	139	19,10	3,5	154	17,37
Události,komentáře	9.11.	ÚT	22:29:50	42	4,0	341	20,52	3,8	156	19,80	4,2	185	21,17
Události,komentáře	10.11.	ST	22:29:50	42	3,8	321	15,53	3,9	158	14,73	3,7	164	16,38
Události,komentáře	11.11.	ČT	22:29:50	42	3,0	252	12,87	3,4	140	16,79	2,5	112	9,96
Události,komentáře	12.11.	PÁ	22:30:50	36	4,0	340	16,14	4,1	168	17,66	3,9	172	14,89
Průměr					3,6	309	16,47	3,7	152	17,41	3,6	157	15,66

Zdroj: Mediaresearch - ATO

V první polovině listopadu sledovalo UDÁLOSTI, hlavní zpravodajský pořad dne, v průměru 1,534.000, tj. 18,1 % dospělých, což bylo zhruba 40 z každé stovky diváků starších patnácti let ve společnosti televize. V obou týdnech, kdy probíhaly volby, byly průměry divácké odezvy na Události vysílané od pátku do neděle poněkud větší. Mužů bylo v publiku relativně víc než žen a měli také větší podíly na publiku než ženy:

**Odezva na
UDÁLOSTI
během volebních dnů
(5. – 7. a 12. – 14. listopadu)**

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%
Události	5.11.	PÁ	19:14:50	22	17,1	1449	39,96	17,6	719	45,34	16,6	730	35,78
Události	6.11.	SO	19:14:50	24	16,6	1411	36,81	16,2	664	37,70	17,0	747	36,05
Události	7.11.	NE	19:14:50	18	23,3	1975	46,27	24,4	995	50,27	22,3	979	42,80
Průměr					18,6	1581	40,72	19,0	775	44,01	18,3	806	37,99
Události	12.11.	PÁ	19:14:50	23	17,4	1476	41,21	18,7	764	48,29	16,2	712	35,61
Události	13.11.	SO	19:14:50	22	17,7	1499	40,90	18,4	752	43,14	17,0	747	38,87
Události	14.11.	NE	19:14:50	19	21,7	1845	44,23	22,6	925	48,38	20,9	920	40,72
Průměr					18,8	1592	42,08	19,7	807	46,51	17,9	785	38,33
Průměr 1.-15.11.					18,1	1534	39,86	19,0	776	44,37	17,2	757	36,09

Zdroj: ATO - Mediaresearch

Pro druhý den obou kol senátních voleb Česká televize připravila tradiční VOLEBNÍ STUDIA a prodloužená vydání podvečerních a nočních ZPRÁV, v nichž zveřejňovala povolební prognózy, odhady a průběžně upřesňované dílčí volební výsledky doprovázené komentáři. Jakou pozornost tyto pořady vyvolaly, ukazují následující tabulky; první zachycuje situaci 1. kola, druhá se týká 2. kola. Jak je patrné, toto zpravodajství získávalo více zájemců v 1. než ve 2. kole:

**VOLEBNÍ ZPRAVODAJSTVÍ – 1. kolo
ČT1 6. a 7. listopadu 2004**

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%	Sledov %	Podíl tis	%
Volební studio	6.11.	SO	13:51:07	2	2,8	234	15,47	1,7	71	11,00	3,7	164	18,76
Volební studio	6.11.	SO	15:30:36	15	5,5	469	26,68	4,2	170	20,14	6,8	298	32,76
Zprávy	6.11.	SO	18:00:00	28	10,4	878	29,85	10,2	415	32,78	10,5	463	27,63
Zprávy	6.11.	SO	23:22:02	26	3,0	254	16,09	3,2	132	16,73	2,8	122	15,45
Mimořádné zprávy	7.11.	NE	9:30:00	10	5,4	455	26,57	5,4	220	29,66	5,4	235	24,21

Zdroj: ATO - Mediaresearch

VOLEBNÍ ZPRAVODAJSTVÍ – 2. kolo ČT1 13. listopadu 2004

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	tis	Podíl %	Sledov %	tis	Podíl %	Sledov %	tis	Podíl %
Volební studio	13.11.	SO	14:00:00	20	2,8	234	12,52	2,7	110	11,91	2,8	124	13,12
Volební studio	13.11.	SO	15:00:00	19	3,8	320	16,11	3,5	144	13,52	4,0	176	19,11
Zprávy	13.11.	SO	17:59:50	31	9,0	763	26,34	8,3	341	28,55	9,6	422	24,79
Zprávy	13.11.	SO	22:56:31	25	3,9	331	16,36	4,5	184	20,39	3,4	147	13,13

Zdroj: Mediaresearch - ATO

Před volbami do krajských zastupitelstev Česká televize uvedla diskusní pořad KRAJE – OD VOLEB DO VOLEB. Divácký zájem o tento pořad byl docela mizivý:

Odezva na diskusní pořad KRAJE – OD VOLEB DO VOLEB ČT2 pondělí 1. listopadu

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	tis	Podíl %	Sledov %	tis	Podíl %	Sledov %	tis	Podíl %
Kraje - od voleb do voleb	1.11.	PO	20:00:25	57	1,4	121	2,83	1,7	69	3,74	1,2	52	2,13

Zdroj: ATO - Mediaresearch

S viditelně větším zájmem se setkala vydání pravidelných nedělních OTÁZEK ..., jež 7. a 14. listopadu patřila volebním výsledkům. S poněkud větší diváckou přízní se setkaly OTÁZKY ... vysílané 7. 11. V publiku obou vydání převažovali muži nad ženami:

Odezva na diskusní pořad OTÁZKY ... ČT1 neděle 7. a 14. listopadu

Pořad	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy+		
					Sledov %	tis	Podíl %	Sledov %	tis	Podíl %	Sledov %	tis	Podíl %
Otázky ...	7.11.	NE	12:00:00	59	6,0	512	21,13	7,2	294	26,30	4,9	217	16,68
Otázky ...	14.11.	NE	12:00:00	58	4,6	387	16,64	5,0	205	18,86	4,1	182	14,69
Průměr					5,3	449	18,94	6,1	250	22,65	4,5	199	15,71

Zdroj: ATO - Mediaresearch

Volební zpravodajství přitahovalo diváky s vyšším věkem. Rozpětí zájmu bylo značné. Průměr sledovanosti seniorů od 65 let výše o hodnotě 12,9 % byl více než sedminásobkem průměru sledovanosti 15-24letých o velikosti 1,8 %. Méně propastné rozdíly panovaly v podílu na publiku. Jeho maximální hodnota 31,48 % zaznamenaná seniory je 2,58krát větší než minimum ve výši 12,20 % patřící 15-24letým.

Pozornost věnovaná volebním pořadům rostla s vyšším vzděláním: diváci základního vzdělání vykazovali sledovanost 5,2 % při podílu na publiku 17,79 %, kdežto vysokoškolsky vzdělaní zaznamenali průměr sledovanosti 8,5 % při podílu na publiku 36,69 %.

Podle velikosti místa bydliště sledovanost volebního zpravodajství kolísala v rozpětí 5,8 – 7,3 % a velikost podílu na publiku se pohybovala od 17,36 % do 27,20 %. Nejnižší sledovanost (5,8 %) i nejmenší podíl na publiku (17,36 %) panovaly ve městech s 5 až 20 tisíci obyvateli. Největší průměry sledovanosti (7,3 %) i podílu na publiku (27,20 %) připadly velkoměstům nad 100 tisíc obyvatel.

Z regionálního pohledu je třeba říci, že ohlas na volební zpravodajství byl v jednotlivých krajích notně proměnlivý: sledovanost měla rozpětí 3,4 až 7,7 % a podíl na publiku se pohyboval v rozmezí 12 až 33 %.

Účast ve volbách nemusí být v přímé úměře se zájmem být o nich informován. Například v Karlovarském kraji, kde se k volbám dostavilo v 1. kole necelých 25 % oprávněných voličů, zajímalo se o Volební studio vysílané v sobotu 6. listopadu v 15:30 hodin 43 % dospělých, kteří byli v danou dobu u televizorů. Naopak v Pardubickém a Královéhradeckém kraji, v nichž se voleb zúčastnilo přes 32 % voličů – což bylo nejvíc – projevilo zájem o zmíněné Volební studio na Pardubicku pouze 36 % a na Královéhradecku dokonce jen 29 % z diváků ve společnosti televize.

Karel Zeman
analytik programu a auditoria
ČESKÁ TELEVIZE